

2025-05-22
LI2025/01072**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag till Boverket att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras

Regeringens beslut

Regeringen ger Boverket i uppdrag att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras. Boverket ska även undersöka förutsättningarna för att, med de begränsningar som Boverket anser befogade, undanta typgodkända småhus från krav på bygglov och andra krav enligt plan- och bygglagen (2010:900), plan- och byggförfordningen (2011:338) samt föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen. Syftet med uppdraget är att påtagligt underlätta småhusbyggande. I det ingår även att föreslå regellettnader mot bakgrund av en översyn av regleringar som hindrar, försvårar eller fördyrar byggnation och som inte på ett betydande vis bidrar till småhusens standard. Exempelvis genom förslag om besökstillgänglighet för typgodkända småhus.

Boverket ska lämna nödvändiga författningsförslag.

I uppdraget ingår även att redovisa konsekvenserna av de författningsförslag som myndigheten lämnar, inklusive förslagens påverkan på den kommunala självstyrelsen och kommunernas administrativa kostnader, utifrån regionala och lokala förhållanden samt samhällsekonomiska konsekvenser och påverkan på kostnadseffektiviteten.

Boverket ska när uppdraget utförs inhämta kunskap från relevanta myndigheter.

Boverket ska löpande informera Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Boverket ska senast den 13 juni 2026 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får Boverket under 2025 använda 2 000 000 kronor, varav 1 100 000 kronor ska redovisas mot det under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling, anslagsposten 1 Bostadspol. utv. - del till KamK och 900 000 kronor ska redovisas mot det under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:4 Boverket, anslagsposten 3 Till nationellt arbete inom boende-, samhällsplanerings- och byggområdet. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 september 2025.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 1 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Bakgrund och skälen för regeringens beslut

Boverket har tidigare fått i uppdrag av regeringen att lämna förslag som bidrar till enhetlighet i kontrollen av egenskaper hos serietillverkade hus (N2016/05609). Boverket redovisade uppdraget i rapporten En mer förutsägbar byggprocess, Förenklad kontroll av serietillverkade hus (rapport 2017:23). Även Utredningen om bättre konkurrens i bostadsbyggandet undersökte möjligheterna att främja serietillverkande av hus men lämnade inget förslag om typgodkännande i sitt betänkande Bygg och bo till lägre kostnad – förslag för bättre konkurrens i bostadsbyggande (SOU 2020:75).

Produktivitetskommissionen, som bl.a. har granskat tidigare utredningar, har föreslagit införande av typgodkännande av flerbostadshus i sitt delbetänkande Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29).

Produktivitetskommissionen har även föreslagit att tillåta uppförande av bygglovsfria ”typsmåhus” på tomter avsedda för bostadsändamål.

I budgetpropositionen för 2025 aviserade regeringen att Boverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovsbefria uppförande av sådana typgodkända småhus, det s.k. ”Sverigehuset” (prop. 2024/25:1, utg.omr.18, avsnitt 3.5).

Regeringen, liksom samarbetspartiet Sverigedemokraterna, vill att fler ska kunna förverkliga sina boendedrömmar. För att åstadkomma detta behöver det bli betydligt enklare och billigare att bygga bostäder i hela landet, samtidigt som vi värnar att hus som byggs passar väl in i boendemiljön. I finansplanen för 2025 anför regeringen att staten inte bör ställa högre krav på byggandet av bostäder än vad som är nödvändigt och samhälls-ekonomiskt motiverat. Därför avser regeringen att genomföra regel-förenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Bostadsbyggandet behöver bättre motsvara människors boendepreferenser. Småhusens andel av bostadsbeståndet har sedan lång tid minskat, samtidigt som en majoritet av befolkningen i opinionsundersökningar anger att de vill bo i småhus. Det är därför angeläget att öka småhusens andel av bostadsbeståndet.

Ett hinder för byggande som ofta påtalas är kommunernas olika tolkningar av byggreglerna. I vissa fall krävs ändringar av konstruktion och utförande för att byggnader ska kunna uppföras i olika kommuner. Vilka handlingar som krävs i ett bygglovsärende varierar också mellan olika kommuner. Till-sammans försvårar och fördröjer detta byggprocessen samt genererar mer-kostnader.

Ett sätt att mot denna bakgrund främja småhusbyggandet kan vara att tillåta typgodkännande av sådana byggnader. I Sverige finns det i dag ingen möjlighet att få ett hus typgodkänt för uppförande i hela landet. Med typgodkännande skulle förutsägbarheten öka och standardiserat byggande förenklas. Med typgodkännande minskar också behovet av kommunal prövning. Genom att möjliggöra typgodkännande av småhus och genomföra regellättnader i plan- och byggregelverket för dessa småhus bedöms byggprocesser bli både kortare och effektivare, vilket främjar småhusbyggande.

I vårändringsbudgeten för 2025 (prop. 2024/25:99) föreslår regeringen att 4 000 000 kronor avsätts till anslag 1:4 Boverket under 2025, för att Boverket ska ges förutsättningar att ta fram förslag på hur typgodkännande

av småhus kan genomföras. Denna finansiering för genomförandet av uppdraget gäller under förutsättning att riksdagen beviljar medel för det aktuella ändamålet.

Regeringen beräknar att 1 000 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2026 under förutsättning att riksdagen anvisar medel för det aktuella ändamålet.

Närmare om uppdraget

För att underlätta byggandet av typgodkända småhus ska Boverket få i uppdrag att ta fram förslag på hur ett typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovsbefria uppförande av dessa typgodkända småhus. I enlighet med konceptet för "Sverigehuset" ska minst en av de typgodkända småhusmodellerna utformas i traditionell svensk byggnadsstil.

Boverket ska även föreslå regellättnader mot bakgrund av en översyn av regleringar som hindrar, försvårar eller fördyrar byggnation och som inte på ett betydande vis bidrar till småhusens standard. Exempelvis genom förslag om besökstillgänglighet för typgodkända småhus.

Vid genomförande av uppdraget ska Boverket särskilt beakta följande:

- Behovet av ökad effektivitet i bostadsbyggandet.
- Hur ett system med typgodkännande av småhus kan förhålla sig till det befintliga systemet med certifierade byggföretag och de möjligheter som detta system medför.
- Om det finns alternativa sätt att uppnå samma ändamål som typgodkända småhus syftar till att uppnå.
- De skilda förutsättningar som följer av om marken är detaljplanelagd, eller ej och behovet av att eventuellt skilja på dessa förhållanden när det gäller undantag från krav på bygglov.
- Begränsningar för att uppföra typgodkända småhus på platser som är olämpliga för ändamålet, exempelvis med hänsyn till totalförsvaret, kulturmiljö samt hälsa och säkerhet.
- Lov- och anmälningsplikt för ändringsåtgärder på sådana bostadshus som uppdraget avser.
- Allmänna intressen, inklusive totalförsvarets behov.

- Enskilda intressen, t.ex. grannars och andra berördas rätt till information och överklagande samt hur dessa rättigheter ska tillgodoses.
- Förhållandet till annan lagstiftning, inklusive EU-rätt.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Lars I Eriksson

Kopia till

Justitiedepartementet/L1

Utrikesdepartementet/HI

Försvarsdepartementet/EMF, ESS och ETU

Socialdepartementet/SHT och SOF

Finansdepartementet/BA, K och SFÖ

Klimat- och näringslivsdepartementet/HIE, NA, NM och NIM

Kulturdepartementet/KKM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL, RS och SPN

Kammarkollegiet